

kan da først skifte Ejer ved Erhvervelse af et nyt Skøde af en ny Ejer, hvad enten dette nu sker ved frivillig Overenskomst eller ved Tvangsforanstaltninger ved Rettergang i Form af et Fogedudlæg og Udlægsskøde. Men nu vil jeg tillade mig at henpege paa de praktiske Vanskeligheder, der i Modsætning til, hvad der foregaar ved den anden Lov, som jeg før nævnedes, vil kunne resultere af, at en Mand køber en Lod af Staten imod at paatage sig Forrentning og faar Skøde, og han saa undlader at forrente Købesummen. Skal saa Staten med store Bekostninger erhverve denne for Staten tilhørende Jordlod ved Hjælp af Rettergang og Fogedudlæg? Vilde det ikke være nemmere at gaa den Vej, at der ikke paa saadan en Lod udstedtes et virkeligt Skøde eller i hvert Fald, at der i Skødet fastsattes en Hjemfaldsret for Staten, naar Vilkaarene ikke overholdes. Ellers kommer vi ind paa en Række Udgifter og Omkostninger, som skulde synes at være unødvendige.

Det var det ene Punkt, jeg vilde fremdrage. Det andet Punkt er, at efter § 6 kan Statskassen give Laan i en saadan Ejendom til Opførelse af Bygninger. Der staar ikke, at Statskassen skal, men at den kan give Laan til Opførelse af Bygninger, hvilket Laan skal amortiseres i Løbet af højst 33 Aar, og for Laanet gives der Statskassen Pant i den samlede Ejendom samt i Besætning og Inventarium. Besætning og Inventarium forudsættes at bringes af den Mand, der køber Ejendommen. Man faar altsaa her Pant i Jord, Hus, Besætning, Avl og Afgrøde ligesom ved en sædvanlig Pantsætning. Men saa spørger jeg: Naar nu Renter eller Afdrag udebliver, hvad skal der saa ske? Der er ikke givet Regler for, hvorledes denne Obligation skal være formuleret. Her vil ikke kunne være Tale om en Hjemfaldsret for Staten, da Besætning og Inventar aldrig har tilhørt Staten, og da Avl og Afgrøde er noget, som den vedkommende ved sin Vindskibelighed har frembragt. Vilde det ikke i saadanne Tilfælde være heldigt, at vi havde en Bestemmelse om, at saadanne Obligationer til Staten skal affattes efter en Formular, f. Eks. den, som altid er Norm for gode Obligationer, den, der gælder for Udlaan af unyndiges Midler? Det er blot et Spørgsmaal.

I § 10 staar der, at „Ejendommen maa ikke pantsættes for et større Beløb, end hvad der svarer til det til Bygningernes Opførelse tilstaaede Statslaan“. Men

nu er det, som jeg har gjort opmærksom paa, saaledes, at der ikke altid er ydet et Statslaan. Staten kan laane, men Staten er ikke tvunget til at laane. Hvis der nu ikke er ydet noget Statslaan, kan der saa ikke stiftes en privat Gæld? Det kan der vel ikke være Tvivl om. Men her støder vi paa Hindringer, thi „ej heller kan der i Ejendommen“ — staar der i § 10 — „foretages Arrest eller Udlæg for nogen Ejeren personlig paahvilende Forpligtelse“. Jeg maa gøre opmærksom paa, at selv for et Statslaan vil Ejeren have personlig Forpligtelse. Skulde Meningen være, at der her kun tales om saadanne personlige Forpligtelser, som ikke vedrører Ejendommen, f. Eks. Vekselgæld, maatte der udtrykkelig staa: for nogen alene Ejeren personlig paahvilende Forpligtelse. Men hvorledes skal der nu forholdes efter denne Paragraf? Ejendommen maa ikke behæftes med et større Beløb, end hvad der svarer til det til Bygningernes Opførelse tilstaaede Statslaan, og er der tilstaaet et Statslaan, faar man altsaa at vide, hvad Summen er, men Pengene kan ogsaa være medbragte af Ejeren eller laante hos Venner og Bekendte til en saadan samlet Sum, som kunde antages at være Statslaanets Maksimum, og saavel Statslaanet, hvis der er et, som det private Laan er Genstand for Amortisation og Afbetaling, og naar nu Staten har faaet alt sit, maa saa ikke Skødehaveren, Ejeren af et saadant Hus, behæfte det? Jeg tillader mig at spørge.

Der er paa disse Punkter, synes jeg, nogle Huller, som maa udfyldes, for at vi ikke ved denne saa smukt anlagte Lov straks fra Begyndelsen skal komme ind i Vanskeligheder, som vil gøre Udførelsen besværlig og maaske lede til Konflikter. Vi overlader her for meget til Administrationen, synes det mig. Ministeren vil kunne svare: Det skal det ærede Medlem ikke være bange for, vi laver vore Formularer og det hele som fornuftige Mænd — og det tvivler jeg ikke om, at de Folk vil gøre, de vil have den samme Interesse som jeg i, at denne Lov udføres godt —, men vil det dog ikke være rigtigt, ogsaa for de kommende Tidens Skyld, at vi indsatte nogle mere bestemte Regler nu under Lovforslagets Behandling?

Jeg henstiller disse Punkter til Ministerens og Udvalgets Overvejelse. De er henstillede i fuld Venskabelighed og med de bedste Ønsker for Sagens Fremme.

Moltesen: Den Dag, da dette Lovforslag blev fremsat her i Tinget, blev der